

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

V/v Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ H, TỈNH QUẢNG NINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: bà Trần Thị Hồng.

Thư ký phiên họp: bà Vũ Phương Thanh - Thư ký Tòa án nhân thành phố H, tỉnh Quảng Ninh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố H, tỉnh Quảng Ninh tham gia phiên họp: bà Trương Thị Khánh Ly - Kiểm sát viên.

Ngày 22 tháng 5 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố H, tỉnh Quảng Ninh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 02/2024/TLST-DS ngày 04 tháng 3 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 06/2024/QĐST-DS ngày 09 tháng 5 năm 2024, gồm người tham gia tố tụng sau đây:

- ***Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*** bà Nguyễn Thị Đ, sinh năm 1959; nơi cư trú: tổ 36, khu 4, phường G, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh; vắng mặt (có đơn xin vắng mặt).

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đề ngày 26/02/2024 và trong quá trình giải quyết việc dân sự, bà Nguyễn Thị Đ trình bày:

Bà Đ và ông Phùng Thế K (đã chết ngày 23/9/2023) là vợ chồng, có 01 con chung là Phùng Mạnh D, sinh ngày 02/10/1989.

Từ khi sinh ra, khuôn mặt Phùng Mạnh D đã có biểu hiện không bình thường như những đứa trẻ khác, mặt dẹt, khò khạo, mắt xếch, hai mắt cách xa nhau, sống mũi tẹt, tai có hình dáng bất thường, các bác sĩ chuẩn đoán là Phùng Mạnh D bị bệnh Down. Càng lớn thì gia đình nhận thấy anh D có biểu hiện chậm phát triển, nhận thức kém, chậm nói, lưỡi to so với miệng, nói ngọng, nhiều khi nói chuyện 1 mình, cổ to và ngắn, vai tròn, gáy dày, phẳng. Khi đi học thì anh D cũng không theo học được vì bản thân không nhận thức được, không hòa nhập được với các bạn cùng lớp. Vì vậy, gia đình đã cho anh D nghỉ học. Đến năm 2012 thì gia đình đưa anh D đi khám ở Bệnh viện bảo vệ

sức khỏe tâm thần Quang Hanh để làm thủ tục hưởng trợ cấp hàng tháng đối với người khuyết tật. Tại đây các bác sĩ chuẩn đoán anh D chậm phát triển tâm thần - F72, hội chứng Down, khuyết tật trí tuệ. Ngày 30/10/2012 Ủy ban nhân dân thành phố H đã ra Quyết định số 2620/QĐ-UBND về việc trợ cấp thường xuyên đối tượng xã hội đối với Phùng Mạnh D.

Hiện tại, anh D ngoan, hiền, ăn ngủ được nhưng cuộc sống sinh hoạt cá nhân đều phải phụ thuộc vào gia đình, luôn cần có người giám sát, chăm sóc.

Tại Đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 26/02/2024 và trong quá trình giải quyết việc dân sự, bà Đ yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố H giải quyết: yêu cầu tuyên bố anh Phùng Mạnh D bị mất năng lực hành vi dân sự.

Quá trình giải quyết vụ án, trên cơ sở yêu cầu của bà Đ, ngày 28/3/2024, Tòa án nhân dân thành phố H đã ra Quyết định trưng cầu giám định tình trạng sức khỏe tâm thần của anh Phùng Mạnh D. Tại bản Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số: 120/KLGĐ ngày 04/5/2024 của Viện Pháp y Tâm thần Trung ương, kết luận: “Tại thời điểm giám định đối tượng Phùng Mạnh D bị bệnh chậm phát triển tâm thần vừa. Theo phân loại bệnh Quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F71. Đối tượng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”.

Tại đơn đề nghị đề ngày 16/5/2024, bà Đ đề nghị vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự, đồng thời thay đổi yêu cầu đề nghị Tòa án tuyên bố anh Phùng Mạnh D có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Ngoài ra, bà Đ đề nghị Tòa án chỉ định bà Đ là người giám hộ cho anh D trong thời gian anh D có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi để chăm sóc, bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp cho anh D, vì hiện anh D chưa có vợ, con và bố đẻ là ông Phùng Thế K đã chết ngày 23/9/2023.

* Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố H tham gia phiên họp phát biểu quan điểm:

- Về việc chấp hành pháp luật tố tụng: từ khi thụ lý đơn yêu cầu đến khi Tòa án mở phiên họp, Tòa án đã thực hiện đúng các quy định của pháp luật về thủ tục giải quyết việc dân sự; đương sự đã được bảo đảm thực hiện các quyền, nghĩa vụ của mình theo đúng quy định của pháp luật.

-Về nội dung: đề nghị Tòa án nhân dân thành phố H chấp nhận thay đổi yêu cầu của bà Nguyễn Thị Đ về việc tuyên bố anh Phùng Mạnh D là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị Đ về việc tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi đối với anh Phùng Mạnh D và chỉ định bà Đ là người giám hộ cho anh D.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố H, tỉnh Quảng Ninh nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

- Tòa án đã thụ lý, giải quyết việc dân sự theo đúng thẩm quyền quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự; người yêu cầu đã được bảo đảm thực hiện các quyền, nghĩa vụ của mình theo đúng quy định của pháp luật.

- Về sự vắng mặt của người yêu cầu: ngày 16/5/2024 bà Nguyễn Thị Đ có đơn xin vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự, do đó Tòa án mở phiên họp giải quyết vắng mặt người yêu cầu là phù hợp với quy định tại khoản 2 Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự.

- Đối với việc thay đổi yêu cầu: xét bà Đ thay đổi yêu cầu, đề nghị Tòa án nhân dân thành phố H tuyên bố Phùng Mạnh D có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi là phù hợp, cần chấp nhận.

[2] Về nội dung:

Căn cứ kết luận giám định số 120/KLGD ngày 04/5/2024 của Viện pháp y tâm thần Trung ương - Bộ Y tế, có đủ căn cứ kết luận: Phùng Mạnh D là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Do đó, cần chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị Đ về việc tuyên bố anh Phùng Mạnh D là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

Về chỉ định người giám hộ: Phùng Mạnh D chưa có vợ, con; có mẹ là bà Nguyễn Thị Đ, có bố là ông Phùng Thế K. Theo trích lục khai tử số 35/2023/TLKT ngày 02/10/2023 của UBND phường G, thành phố H thì ông Phùng Thế K đã chết ngày 23/9/2023. Xét bà Đ hiện là người duy nhất trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng anh D, có đủ điều kiện làm người giám hộ theo quy định tại Điều 48, Điều 49 của Bộ luật dân sự và bà Đ đề nghị được là người giám hộ cho anh D. Do đó, cần chỉ định bà Đ là người giám hộ cho anh D theo quy định tại điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được quy định tại khoản 2 Điều 57, khoản 2 Điều 58 và Điều 59 Bộ luật dân sự.

[3] Xét đề nghị của Viện kiểm sát nhân dân thành phố H tại phiên họp là phù hợp với quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

[4] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: người yêu cầu là người cao tuổi, thuộc trường hợp được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

[5] Về quyền kháng cáo, kháng nghị: người yêu cầu giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo, Viện kiểm sát cùng cấp và Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị Quyết định này theo quy định của pháp luật.

Từ các nhận định trên,

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các Điều 370, 371, 372, 376 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ: khoản 1 Điều 23; Điều 46; điểm d khoản 1, khoản 2 Điều 47; Điều 48; Điều 49; khoản 4 Điều 54; khoản 2 Điều 57; khoản 2 Điều 58 và Điều 59 Bộ luật Dân sự năm 2015;

Căn cứ: khoản 1 Điều 4; điểm đ, khoản 1 Điều 12, khoản 1 Điều 35; khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số: 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị Đ về việc tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi đối với anh Phùng Mạnh D.

- Tuyên bố: anh Phùng Mạnh D (sinh ngày 02/10/1989; nơi cư trú: tổ 36, khu 4, phường G, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh) là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

- Chỉ định bà Nguyễn Thị Đ là người giám hộ cho anh Phùng Mạnh D trong thời gian anh D có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Bà Đ có các quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định tại khoản 2 Điều 57, khoản 2 Điều 58 và Điều 59 Bộ luật dân sự.

2. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: bà Nguyễn Thị Đ được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: người yêu cầu vắng mặt có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- Người yêu cầu;
- UBND phường G, thành phố H, tỉnh Quảng Ninh;
- Chi cục THADS thành phố H;
- VKSND thành phố H;
- TAND tỉnh Quảng Ninh;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Trần Thị Hồng